

LITERATURA ARCHITEKTURA

PROGRAM KONFERENCJI

KRAKÓW

16 – 17 KWIETNIA 2016

Dwa stulecia
Dobry początek

Organizatorzy konferencji:

Instytut Germanistyki Uniwersytetu Warszawskiego,

Instytut Neofilologii Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie.

Konferencja organizowana jest w ramach projektu „Literatura – Konteksty”.

Konferencję objęli patronatem:

Konsul Generalny Republiki Federalnej Niemiec w Krakowie dr Werner Köhler,

Rektor Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie prof. dr hab. Michał Śliwa,

Prorektor Uniwersytetu Warszawskiego ds. Badań Naukowych i Współpracy prof. dr hab. Alojzy Z. Nowak.

Komitet Naukowy:

prof. dr hab. Wojciech Bałus, Instytut Historii Sztuki Uniwersytetu Jagiellońskiego;

prof. dr hab. Maria Kłańska, Instytut Filologii Germańskiej Uniwersytetu Jagiellońskiego;

dr hab. prof. UW Robert Małecki, Instytut Germanistyki Uniwersytetu Warszawskiego;

dr hab. prof. UP Isabel Röskau-Rydel, Instytut Neofilologii Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN w Krakowie;

dr hab. prof. UP Ryszard Siwek, Instytut Neofilologii Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN w Krakowie.

Przewodniczący Komitetu Organizacyjnego:

dr hab. Joanna Godlewicz-Adamiec, Instytut Germanistyki Uniwersytetu Warszawskiego;

dr Tomasz Szybisty, Instytut Neofilologii Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN w Krakowie.

Sekretarz konferencji:

dr hab. Paweł Piszczatowski, Instytut Germanistyki Uniwersytetu Warszawskiego.

Miejsce obrad:

Budynek główny Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN w Krakowie

ul. Podchorążych 2

8⁰⁰ – 9⁰⁰ Rejestracja uczestników konferencji
SALA 345

9⁰⁰ – 10⁴⁵

OTWARCIE KONFERENCJI I ODCZYTY PLENARNE
SALA 344

POWITANIE UCZESTNIKÓW KONFERENCJI

OTWARCIE KONFERENCJI

FRANÇOIS ROSSET (Uniwersytet w Lozannie)

Książki i budowle „w relacjach z instytucjami społecznymi”

WOJCIECH BAŁUS (Uniwersytet Jagielloński)

Architektura – człowiek – język. Od materii i przestrzeni do słowa

10⁴⁵ – 11¹⁵

Przerwa przekąskowa

11¹⁵ – 13³⁰

Sekcja I W MURACH DUCHOWOŚCI moderacja: Roman Krzywy SALA 344	Sekcja II PRZESTRZENIE (POST)MODERNIZMU moderacja: Renata Dampc-Jarosz SALA 245	Sekcja III REMEDIAcje moderacja: Ryszard Siwek SALA 245a
<p>MARIA KŁAŃSKA (UJ) <i>Funkcja motywów architektonicznych w dramacie „Budowniczy Solness” Ibsena</i></p> <p>JOANNA GODLEWICZ-ADAMIEC (UW) <i>„[...] ponad samą górą stała jakaś czworokątna budowla, kształtem przypominająca czworokątne miasto” (III,2). Symbolika budowli zbawienia w „Scivias” Hildegardy z Bingen</i></p> <p>CEZARY LIPIŃSKI (UZ) <i>Od „Bożego miasta” (Gottesstadt) do „Nowego Jeruzalem” (Neues Jerusalem). Mistyczna metafora miasta na przykładzie twórczości Angelusa Silesiusa</i></p> <p>MICHAŁ KURAN (UŁ) <i>Architektura jako narzędzie obrazowania w XVII-wiecznym kaznodziejstwie pogrzebowym</i></p>	<p>ROBERT MAŁECKI (UW) <i>Lyotarda pułapki metateorii. Od postmodernizmu w architekturze do (post?)modernizmu w literaturze</i></p> <p>ALEXANDRA SLIWINSKI / MARTIN MAJNIK (UW) <i>Pionierzy modernizmu – Loos, Olbrich i Wagner</i></p> <p>ELŻBIETA DOLIŃSKA (UAM) <i>Transformacja architektury portugalskiej na gruncie brazylijskiego egzokanibalizmu kulturowego w pierwszej połowie XX wieku</i></p> <p>IRENEUSZ GIELATA (ATH) <i>Architekt jaskółczych gniazd. Wokół „Mapy i terytorium” Michela Houellebecqa</i></p>	<p>IWONA ZUZIĄK (PK) <i>Transfer z percepcji wizualnej do kreacji literackiej</i></p> <p>MICHAŁ NIKODEM (UŚ) <i>Arabeska, epitafium, groteska... Literatura i architektura – nieoczywista wspólnota pojęć?</i></p> <p>MACIEJ SKAZA (PK) <i>Pomiędzy wyobraźnią a rzeczywistością</i></p> <p>ANITA STASZEWSKA-FURMANEK (PŁ) <i>Dramat a kształt architektury teatralnej na wybranych przykładach</i></p>
Dyskusja	Dyskusja	Dyskusja

13³⁰ – 14³⁰

OBIAD

<p>14³⁰ – 16⁰⁰</p> <p style="text-align: right;">Sekcja IV SŁOWEM BUDOWANE</p> <p style="text-align: center;">moderacja: Cezary Lipiński SALA 344</p> <p>KATARZYNA WĘGLICKA (Instytut Sztuki PAN) <i>Obraz Wilna w opisach i na rycinach Jana Kazimierza Wilczyńskiego</i></p> <p>MARIA MARSZAŁEK (UWR) <i>Ekfrazy budowli sakralnych w polskiej poezji powojennej. Konstrukcja poetycka i architektoniczna. Czy są możliwe intertekstualne paralele?</i></p> <p>NINA NOWARA-MATUSIK (UŚ) <i>Tajemniczy dom Karen Duve. Estetyka gotycyzmu w powieści „Regenroman” (1999)</i></p> <p style="text-align: right;">Dyskusja</p>	<p style="text-align: right;">Sekcja V O ARCHITEKTURY W LITERATURZE POŻYTKACH</p> <p style="text-align: center;">moderacja: Robert Małecki SALA 245</p> <p>PAWEŁ MOSKAŁA (UJ) <i>Architektura wierszy a nauczanie języków obcych</i></p> <p>JOANNA BOGAJEWSKA-DANEK (PP) <i>Architektura w książkach dla najmłodszych dzieci</i></p> <p>BARBARA ŚWIT-JANKOWSKA (PP) <i>Spacer między wersami. Literatura jako element edukacji architektonicznej</i></p> <p style="text-align: right;">Dyskusja</p>	<p style="text-align: right;">Sekcja VI TEKSTU ARCHITEKTONIKA</p> <p style="text-align: center;">moderacja: Maria Kłańska SALA 245a</p> <p>MARIAN KOWALSKI (UW) <i>Architektura „Sumy teologii” Tomasza z Akwinu</i></p> <p>AGNIESZKA SOWA (UJ) <i>Metafory architektoniczne w szkicu „Natura i nadnatura w Fauście Goethego” autorstwa Edyty Stein (1932)</i></p> <p>MAGDALENA PIOTROWSKA-GROT (UŚ) <i>Architek(t)s(t)ura poetycka Krzysztofa Siwczyka</i></p> <p style="text-align: right;">Dyskusja</p>
--	--	---

16⁰⁰ – 16³⁰ Przerwa kawowa

<p>16³⁰ – 18⁰⁰</p> <p style="text-align: right;">Sekcja VII ARCHITEKTURA MIŁOŚCI</p> <p style="text-align: center;">moderacja: Michał Kuran SALA 344</p> <p>DARIUSZ KRAWCZYK (UW) <i>Architektura miłosna w poezji francuskiej I połowy XVI wieku</i></p> <p>WOLFGANG BRYLLA (UZ) <i>Berlin – miasto grzechu. Przestrzeń seksu i erotyzmu w literaturze niemieckiej doby Republiki Weimarskiej</i></p> <p>KINGA KOWZA (UKSW) <i>Literatura niemiecka a twórczość Franza Radziwiłła. Architektur der Liebe</i></p> <p style="text-align: right;">Dyskusja</p>	<p style="text-align: right;">Sekcja VIII PROTESTANCKIEJ KULTURY PRZYPADKI</p> <p style="text-align: center;">moderacja: Piotr Kociumbas SALA 245</p> <p>AGNIESZKA WITCZAK (UG) <i>Gdański Dwór Artusa w świetle dwóch relacji z I połowy XVII wieku</i></p> <p>WOJCIECH GRUK (UWR) <i>Symbolum externum nostrae confessionis. O funkcji opisów kościołów we wczesnonowożytnej luteranckiej literaturze homiletycznej</i></p> <p>BEATA STUCHLIK-SUROWIAK (UŚ) <i>Budowa cieszyńskiego Kościoła Jezusowego w świetle XVIII-wiecznych pieśni ludowych</i></p> <p style="text-align: right;">Dyskusja</p>	<p style="text-align: right;">Sekcja IX ZAMKI, DWORY I PAŁACE</p> <p style="text-align: center;">moderacja: Ireneusz Gielata SALA 245a</p> <p>MARTA PUFAL (UW) <i>Munsalvaesche i Schastel marveille – znaczenie przestrzeni magicznych w „Parsifalu” Wolframa von Eschenbach</i></p> <p>ROMAN KRZYWY (UW) <i>Alegoryczne ekfrazy pałacu Sławy w literaturze polskiego baroku</i></p> <p>DOMINIKA DWORAKOWSKA (UŁ) <i>Ogród i park w ciekawej architektonicznie poezji Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej</i></p> <p style="text-align: right;">Dyskusja</p>
--	---	---

18³⁰ – 20³⁰ **UROCZYSTY BANKIET W GOŚCINNYCH PROGACH RYDLÓWKI,
DOKĄD ZAPRASZAJĄ PROFESORSTWO ISABEL I JAN RYDLÓWIE**

Uczestnicy konferencji zostaną przewiezieni do Rydlówki (ul. W. Tetmajera 28) autobusami (odjazd sprzed Budyńku głównego UP o godz. 18.15)

<p>9⁰⁰ – 11⁰⁰</p> <p>Sekcja X (DE)KONSTRUKCJE</p> <p>moderacja: Iwona Zuziak SALA 344</p>	<p>Sekcja XI PRZECHADZKI POGRANICZAMI</p> <p>moderacja: Wojciech Bałus SALA 245</p>	<p>Sekcja XII ARCHITEKTURA WYOBRAŹNI I FANTAZJI</p> <p>moderacja: Joanna Godlewicz-Adamiec SALA 245a</p>
<p>BEATA PYŻŁOWSKA (UP Kraków) <i>Literacki wizerunek XIX-wiecznej modernizacji Paryża w powieściach Victora Hugo „Dzwonnik z Notre Dame” i Juliusza Verne „Paryż w XX wieku”</i></p> <p>ANNA MAJA MICHALSKA (UWr) <i>„Ich mache alles neu”. Barokowa przebudowa kościoła i klasztoru klarysek we Wrocławiu w świetle kazania Woltera Schopena</i></p> <p>ADAM NADOLNY (PP) <i>Przestrzeń architektoniczna w adaptacjach filmowych prozy Jarosława Iwaszkiewicza w polskim filmie fabularnym lat 60. i 70. XX wieku</i></p> <p>ALEKSANDRA BUDREWICZ (UP Kraków) <i>Architektura humanistyczna. Z recepcji Williama Morrisa w Polsce</i></p>	<p>PATRYCJA HAUPT (PK) <i>Wieloznaczność przestrzeni – miejskiej i literackiej</i></p> <p>URSZULA BĘCZKOWSKA (UJ) <i>Metafora organiczna w teorii architektury XIX i początku XX wieku</i></p> <p>ALEKSANDER SERAFIN (PŁ) <i>Współczesna myśl architektoniczna ukształtowana w oparciu o niemiecką i francuską literaturę filozoficzną</i></p> <p>ERNESTYNA SZPAKOWSKA-LORANC (PK) <i>Poszukiwanie elementów narracji w architekturze współczesnej</i></p>	<p>TOMASZ SZYBISTY (UP Kraków) <i>Motyw gotyckiej katedry w powieści fantastycznej Thomasa R. P. Mielkego „Sacriversum”</i></p> <p>ANITA KŁOS (UMCS) <i>„Niewidzialne miasta” Itala Calvina i ich polska recepcja. Między literaturą, architekturą a przekładem</i></p> <p>MAŁGORZATA RZEPCZYŃSKA (UG) <i>Antropomorficzna architektura Golgonoozy. Wiliam Blake</i></p> <p>ELŻBIETA NOWIKIEWICZ (UKW) <i>„Śmierć miasta” czy powrót do życia. Hans Magnus Enzensberger o Warszawie na podstawie eseju „Polnische Zufälle”</i></p>
Dyskusja	Dyskusja	Dyskusja

11⁰⁰ – 11³⁰ Przerwa przekąskowa

<p>11³⁰ – 13³⁰</p> <p>Sekcja XIII W POSZUKIWANIU TOŻSAMOŚCI MIASTA</p> <p>moderacja: Adam Nadolny SALA 344</p>	<p>Sekcja XIV ARCHITEKTURA PODRÓŻY</p> <p>moderacja: Przemysław Michalski SALA 245</p>	<p>Sekcja XV ZABUDOWA (NIE)CODZIENNOŚCI</p> <p>moderacja: Paweł Piszczatowski SALA 245a</p>
<p>EWA PYTEL-BARTNIK (UAM) <i>(Nie-)Pamięć miasta. Eseje Dietera Hoffmanna-Axtelma „Wschód Zachód Centrum. Spacer po nowym Berlinie”</i></p> <p>JANUSZ MOSAKOWSKI (UG) <i>Między oswajaniem a dydaktyzmem. O literackich wizjach architektury Gdańska po 1945 roku</i></p>	<p>RENATA DAMPC-JAROSZ (UŚ) <i>„To wspaniałe miasto, tak bliskie sercu”. Topografia Rzymu w relacjach niemieckich podróżniczek XVIII i XIX wieku</i></p> <p>IZABELA KACZMARZYK (Akademia Ignatianum w Krakowie) <i>Górnośląska architektura przemysłowa jako motyw relacji podróżniczych z przełomu XIX i XX wieku</i></p>	<p>MARCIN STACHURSKI (UW) <i>Wioskowa kronika Herty Müller czyli rzecz o małej banackiej wsi</i></p> <p>ALEKSANDRA TOMICKA (UZ) <i>Obraz XVIII-wiecznego miasta polskiego w „Sprzeczkach” Jakuba Jasińskiego</i></p>

DIANA WITKOWSKA (UO)
Odkrywając warstwy miejskiego palimpsestu – literackie kreacje architektury Breslau w powieściach Marka Krajewskiego w porównaniu z jej współczesnym obrazem

EWA GRESER (UAM)
Przestrzeń architektoniczna i urbanistyczna Poznania w przestrzeni narracyjnej niemieckiej literatury fikcjonalnej drugiej połowy XIX oraz początku XX wieku

MARTA MICHALSKA (UW)
Nowoczesny Babilon. Mapa Londynu połowy XIX wieku na podstawie powieści „The Mysteries of London”

MAGDALENA BĄK (UŚ)
Na antypodach mitu: Lizbona Adolfa Pawińskiego

ANGELA BAJOREK (UP Kraków)
Oniryczny dom Janoscha

AGNIESZKA JEZIERSKA-WIŚNIEWSKA (UW)
Kobiety z Plemienia Blokowców – przestrzeń osiedli z wielkiej płyty w powieściach Grażyny Plebanek i Sylwii Chutnik

Dyskusja

Dyskusja

Dyskusja

13³⁰ – 14³⁰**OBIAD**14³⁰ – 16³⁰

Sekcja XVI
PRZESTRZENIE PAMIĘCI
moderacja: Angela Bajorek
SALA 344

PAWEŁ PISZCZATOWSKI (UW)
Inspiracje Celanowskie w teorii i praktyce architektonicznej Daniela Libeskinda

KATARZYNA KACZMARCZYK (UW)
Ciało, przestrzeń, ruch. Jak rytm współtworzy narracje architektoniczne

AGNIESZKA KUKURYK (UP Kraków)
(Geo)grafia i architektura w poezji Viktora Segalena

TADEUSZ SKWARA (UW)
Wielofunkcyjność architektury w twórczości Liona Feuchtwangera

Dyskusja

Sekcja XVII
OD WĘGŁA PO RUINY
moderacja: Magdalena Bąk
SALA 245

ANNA CZEREPOK (UWr)
Prokopiusz na usługach Justyniana – sakralna, świecka i wojskowa architektura wczesnobizantyjska

MAGDALENA GARNCZARSKA (UJ)
„Uroczysta mowa na budowę kościołów, skierowana do Paulina, biskupa Tyru” (HE X 4,1–72) Euzebiusza z Cezarei jako źródło do poznania początków monumentalnej architektury wczesnochrześcijańskiej

JUSTYNA GÓRNY (UW)
Przestrzenie kobiet w międzywojennej prozie niemieckiej i austriackiej

PRZEMYSŁAW MICHALSKI (UP Kraków)
Miasta Eliota, miasta Miłosza

Dyskusja

Sekcja XVIII
TĘTNIĄCE ŻYCIEM
moderacja: Aleksandra Budrewicz
SALA 245a

BARBARA KOWALSKA (Akademia im. J. Długosza w Częstochowie)
W drodze do nieba i na zwykły stóg siana – kilka odstępów średniowiecznej drabiny

AGNIESZKA SOCHAL (UW)
Hotel jako przestrzeń w literaturze

ANNA KWIATKOWSKA (UWM)
Ironia architektoniczna w powieści „Where Angels Fear to Tread” (Tam, gdzie nie chadzają anioły) E. M. Forstera

ANNA BARANOWA (UJ)
„Ulica Gołębia” Kornela Filipowicza jako lustro międzywojennego Krakowa

Dyskusja

16³⁰ – 17⁰⁰

PODSUMOWANIE I ZAKOŃCZENIE KONFERENCJI
SALA 344